

Et halvt år på Stortinget:

– Målet er å vokse forbi Venstre

Foto: Cornelius Poppe / NTB Scampix

Forfatter Zeshan Shakar
kommer til Popvenstre:

Klassereiser på Stovner

Foto: Mimsy Møller / Samfoto.

Forsvar offentlig pensjon:

– Si nei til ny pensjonsordning

LEDER:

“Parallelt med magre tider på lønnskontoene, har formuene på børsen vokst til himmels.” **MARIE SNEVE**, NESTLEDER I RØDT

RØDE TALL:

“Bare rundt halvparten av norske arbeidstakere var organisert i 2016.” **LARS GUNNESDAL**

**Marie Sneve
Martinussen**
marie@roedt.no
Nestleder i Rødt

Arbeid og kapital

LEDER

Hvordan skal verdiene vi skaper fordeles mellom de som lever av å jobbe og de som lever av å eie, mellom arbeid og kapital? Det er det LO og NHO har forhandlet om de siste ukene. Bakteppet for forhandlingene er flere år med magre lønnsoppgjør. Så mager at reallønna gikk solid i minus i 2016. Nedgangen er på en måte kalkulert. I møte med oljeprisfallet har fagbevegelsen gått med på dårlige, eller såkalte «moderate», lønnsoppgjør tre år på rad. Det er fagbevegelsens hedersmerke, solidariteten, som ligger til grunn.

Lønn er inntekt for folk flest, men en utgift for eierne. Med lavere lønn kan bedriftene produsere billigere hjemme og stå sterkere i konkurransen på det globale markedet. Tanken er at den økte lønnsomhet i bedriftene vil gi økte investeringer og behov for flere ansatte. På den måten er reallønnsnedgang for de som er i jobb solidarisk mot de som står uten jobb. Og på en måte har det fungert. Reallønnsnedgangen, forsterket av lave renter og svak kronekurs, har bedret konkurranseevnen for norsk industri. Men arbeidsledigheten er fortsatt høy og sysselsettingen har gått ned. Og mest av alt har solidariteten blitt god butikk for eierne.

Parallelt med magre lønnskontoer har formuene på børsen vokst til himmels. For de som lever av å motta utbytte, har ikke oljekrisa betydd noen stor nedtur. Utbytterne fra Oslo Børs og SSBs statistikk over utbetalt utbytte til norske eiere viser samme tendens: i det store bildet har utbetalingene økt. Slike tall er ikke lett å sette i sammenheng med lønnsoppgjørene, og bevegelsene på børsen utgjør ikke det formelle grunnlaget for forhandlingene. Men ett tall som er lett å forstå, og som lå på bordet da forhandlingene startet, er lønnskostnadsandelen. Et mål på hvor stor del av verdiskapingen som går til arbeiderne. I rapporten fra det tekniske beregningsutvalget kunne man lese at «lønnskostnadsandelen i norsk industri har falt markert fra 89 prosent i 2013 til 81 prosent i 2017». Mindre til arbeid, mer til kapital.

Årene med dårlige lønnsoppgjør har mye å si for at nedgangen i norsk økonomi ikke ble dypere. Men når vinden snur, er det tid for evaluering. Ble fagbevegelsens solidaritet møtt med samme mynt fra aksjonærenes side? Sitter vi i samme båt, hvor vi deler byrdene ved nedgang og fruktene ved oppgang? Oljeprisfallet i 2014 bør en gang for alle gi oss et «nei» på disse spørsmålene. Kostnadene ved nedgangen har blitt tatt av de som går på jobb og hever ei lavere lønn, og av de som ikke har en jobb.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo

På Stortinget: Bjørnar Moxnes og Seher Aydar har flere seire å feire etter et halvt år på Stortinget. Foto: Brage Aronsen.

STORTINGET

Brage Aronsen brage@roedt.no

Rødt er i medvind. Ikke bare har partiet oppnådd gode resultater i løpet av det første halve året på Stortinget, men den økte synligheten fører med seg både gode målinger og medlemsvekst.

10. oktober 2017 gikk Bjørnar Moxnes på Stortingets talerstol for første gang, som Rødts første stortingsrepresentant noensinne. Allerede dagen etter ble historiens første Rødt-forslag vedtatt i Stortinget. Vi tok en prat med Rødt-leder og stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes og første vararepresentant Seher Aydar om den nye tilværelsen i maktas korridorer.

Hvor mye er det egentlig mulig å få til med én stortingsrepresentant?

– En stortingsplass tilfører tyngde og gir helt andre forutsetninger for å slippe til med partiets politikk. Men de som trodde at Rødt bare skulle bruke Stortinget som en talerstol har nok blitt overrasket. Vi er opptatt av å få gjennomslag i saker som er viktige for oss, og gjøre en faktisk forskjell i folks liv, sier Bjørnar Moxnes.

– Derfor er det oppløftende å konstatere at vi har fått vedtatt flere av våre forslag. Jeg tror mange tvilte på at vi skulle få til det i et storting med borgerlig flertall og hvor Rødt er til venstre for venstre-opposisjonen. Men alle partiene, bortsett fra Frp og Høyre, har faktisk stemt for Rødt-forslag på Stortinget.

Høyresida merker forskjellen

Allerede under trontaledebatten lanserte Rødt det første forslaget som skulle få flertall.

– Vi visste at det ikke var planlagt noen offisiell markering av hundreårsjubileet for innføringa

av allmenn stemmerett. Først i 1919 fikk alle, også de som gikk på offentlig fattigstøtte, endelig stemmerett. Det er altså først i 2019 at vi kan feire 100 års stemmerett for alle, både kvinner og menn, fattige og rike. Rødts forslag om å markere dette fikk enstemmig støtte, sier Moxnes.

I ettertid har det blitt mange forslag fra Rødt, både såkalt løse forslag og representantforslag. Men Rødt har også preget norsk politikk med initiativer som ikke har vært oppe til votering på Stortinget.

– Høyresida har nok helt klart merket at Rødt er på Stortinget, sier Seher Aydar.

– Rødt var partiet som først tok til orde for at Stortingspresident Olemic Thommesen (H) måtte gå av, etter byggeskandalen på Stortinget. En måneds tid etterpå trakk han seg. Og så var det jo vi som stilte mistillitsforslaget som førte til at justisminister Sylvi Listhaug (Frp) måtte gå av. Jeg er ikke sikker på at utfallet i disse sakene ville blitt det samme uten et uredd opposisjonsparti på venstre fløy, sier hun.

Fra hashtag til handling

Da Rødt inntok stortingskontorene var grasrotoppøret mot seksuell trakassering som ble kjent som #metoo-bevegelsen allerede i ferd med å skape overskrifter. Aksjonen skulle komme til å sende sjokkbølger gjennom hele samfunnet, inkludert topp-politikken. Rødt ville trekke bevegelsen videre inn i stortingssalen.

– Da #metoo for alvor eksploderte var vi mange som tenkte at nå må vi benytte anledningen til å få til virkelig forandring. De av oss som har bakgrunn fra kvinnebevegelsen har prøvd å få til politiske tiltak for grensesetting og mot seksuell trakassering i en årrekke. Og plutselig var saken på alles lepper, sier Aydar.

– Rødt var først ute med å stille forslag om bekjempelse av seksuell trakassering i kjølvannet av #metoo-bevegelsen, og etter hvert kom flere

partier til. Vi oppnådde ikke alt vi ønsket oss, men vi fikk enstemmige gjennomslag for at grensesetting skal inn i seksualundervisningen, vi fikk gjennom styrking av veilednings- og hjelpetilbudet til personer som utsettes for seksuell trakassering og at Diskrimineringsnemnda skal kunne håndheve saker om seksuell trakassering. Det er en stor seier, ikke bare for Rødt, men for hele den norske kvinnebevegelsen, sier hun.

Dramatisk rundt ACER

Rødt søker samarbeid der det er felles grunn å stå på. Moxnes og Aydar er klare på at de mest naturlige samarbeidspartnerne som regel er opposisjonspartiene til den sittende regjeringa. Men i noen saker blir det steile fronter. Spørsmålet om norsk tilslutning til EUs energiunion (ACER) er en sånn sak.

– I ACER-saken opptredte Arbeiderpartiet som et høyreparti. De valgte side for regjeringa og kraftbransjen, og mot en samlet fagbevegelse og Aps egne ordførere. Lojaliteten til EU trumfer alt og Ap endte med å forsvare et opplegg som vil la EU diktere norsk energipolitikk i framtida, sier Moxnes.

– Arbeiderpartiet forhandlet seg fram til åtte såkalte garantier fra regjeringa. Men disse er lite verdt så lenge de ikke er inngått med EU. Da vi tok opp saken i spørretimen, avlyste Erna Solberg et av de viktigste punktene, nemlig at North Connect-kabelen ikke ville bli bygget før man hadde høstet erfaringer fra andre kabelprosjekter. Allerede før saken var ferdigbehandlet i Stortinget viste det seg at de såkalte garantiene ikke var til å stole på.

Hvordan kunne denne saken fått et annet utfall?

– ACER-tilslutningen burde vært stanset, om nødvendig gjennom en folkeavstemning. Norsk tilslutning til EUs energiunion innebærer en alvorlig suverenitetsavståelse og vil få dramatiske konsekvenser for både strømpriser og

industripolitikk. Ap opplever fortsatt intern uro i denne saken.

Vil vokse forbi Venstre

Storingsrepresentanten og hans vara forsikrer om at stortingspartiet Rødt har kommet for å bli. Partiet skal reise de forslagene som setter i gang noe stort på Stortinget og være en spydspiss for opposisjonen mot regjeringa.

– Vi skal hele tida jobbe for å snu den politikken for økte forskjeller som gjør at generasjonen som vokser opp nå risikerer å bli den første på hundre år som får det dårligere enn sine forgjengere. Vi er opptatt av å bruke stortingsplassen til å få gjennom politikk som bekjemper forskjells-Norge, sier Moxnes.

– Utviklingen i Syria og i andre deler av Midt-Østen viser dessuten behovet for en utenrikspolitisk opposisjon som tør å utfordre Donald Trump og NATO, skyter Aydar inn.

– Rødt er det konsekvente antikrigspartiet i norsk politikk. Vi skal være en pådriver for fred, diplomati og internasjonal solidaritet.

Kan dere nevne ett konkret mål for stortingsarbeidet i tida som kommer?

– Målet er å vokse forbi Venstre. I TV2s april-måling fikk Rødt 5,4 % oppslutning. Samme måling ga Venstre 2,8 %. Hvis Rødt vokser forbi det som reelt er et høyreparti i sosialliberal forkledning, vil vi kunne oppnå en varig endring av norsk politikk. Det er vi på god vei til å få til, sier Moxnes.

– Rødt har hatt en eventyrlig medlemsvekst den siste tida. Da vi stifta partiet i 2007 var vi rundt 1700 medlemmer. I dag er vi over 5000. Det viser med all tydelighet at det er grunnlag for et moderne sosialistparti i Norge og at andelen mennesker som ønsker et annet og mer rettferdig Norge øker.

RØDT Norge RUNDT

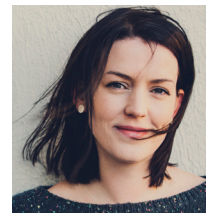

AKERSHUS:

Ønsker boliger utenfor markedet

I Bærum har Rådmannen nylig åpnet for at det kan bygges inntil 11.000 boliger på Fornebu. Lokalpolitiker Stein Stugu vil at det legges til rette for leiligheter som kan selges til under markedsverdi.

– Vi i Rødt mener at en forutsetning for at antall boliger skal økes er at halvparten skal oppføres som boliger utenfor markedet med lav pris. Boligene skal enten eies av utleieselskap som ikke tar profitt eller selges innenfor et lukket marked til folk med vanlig eller lav inntekt, sier Stugu til Budstikka.

NORDLAND:

Vil bli europeisk kulturhovedstad

Varaordfører Synne Bjørbæk er opptatt av at hele grasrota må med når Bodø skal søke om å bli Europeisk kulturhovedstad.

– Det er viktig at dette ikke blir en «ovenfra og ned»-søknad der de store aktørene stikker av gårde med alle pengene. Vi må få med hele kulturlivet, og en søknad må resultere i en styrking av kulturfeltet, sier hun til Avisen Nordland.

HORDALAND:

Kjemper for barselomsorg

I et brev ber Bergen bystyre Haukeland om å stanse nedbyggingen av Kvinneklinikken.

– At helseforetaket mener at 40 prosent av de fødende skal ut innen 6-8 timer, synes jeg er drastisk. Mange fagfolk mener det er uforsvarlig. Jeg reagerer på at de setter seg et slik mål. Det virker på meg som om de er mer opptatt av å spare penger enn å ha en god barselomsorg, sier bystyreprerentant Sofie Marhaug til Bergensavisen.

ØSTFOLD:

Vil ha lavere lederlønninger

Bystyreprerentant Eirik Tveiten er kritisk til lønnsnivået til både den nye rådmannen og til de fire nye kommunalsjefene i Moss.

– Jeg vil langt heller øke lønnsnivået for helsearbeidere i kommunen enn å legge opp til et lederlønnnivå som er høyere enn det stortingsrepresentantene har, og som på toppnivå nærmer seg statsministerlønn, sier han til Dagsavisen Moss Dagblad.

RØDE TALL

Lars Gunnesdal er samfunnsøkonom og rådgiver for Rødts stortingsgruppe.

Sterkere sammen

«LO gjør meg kvalm», smalt det fra Venstreleder Trine Skei Grande for noen år siden. Nå i januar gikk partiet hennes inn i regjering med Høyre og Frp. Etter en valgkamp der partiet gikk til valg på å få Frp ut av regjering, er tonen nå, ifølge partilederen, at partiene er «likere enn hun trodde». Kanskje har Venstre allerede til og med lykkes i å dra regjeringen ytterligere et steg til høyre i arbeidslivspolitikken. For allerede i regjeringserklæringa skrev de noe som nok også frambrakte en viss kvalme hos mange av oss på venstresida, nemlig at «Regjeringen anerkjenner at mange arbeidstakere velger å være uorganisert.»

Selv om denne holdningen til fagorganisering føyer seg inn i en lang historisk tradisjon på norsk høyreside, er det likevel trolig første gang det framholdes så eksplisitt av en påtroppende regjering. Som om det er retten til å være uorganisert som er under press, og ikke kampen for å få lov til å organisere seg som historisk har blitt møtt med represalier fra de med makt.

Rødt, med sin ene representant på Stortinget, kan ikke akkurat regne med å få gjennomslag for alt vi foreslår. For å få til det, må alle opposisjonspartiene stå sammen. Men i løpet av vårt første halvår, har vi like fullt fått flere gjennomslag. Da regjeringen la fram sin erklæring, fremmet Rødt et motforslag, som ba regjeringen komme med «forslag som bidrar til at organisasjonsgraden kan økes, som en anerkjennelse av betydningen av at mange arbeidstakere velger å være fagorganisert.» Gjennom å stille dette forslaget, fikk vi vist at det ikke fantes et flertall for regjeringens fagforeningsfiendtlige holdning på Stortinget. Nå blir regjeringen heller nødt til å jobbe for det motsatte av det den vil, selv om de neppe kommer til å gjøre det med særlig stor innlevelse.

Men det er liten tvil om at det trengs. Over hele Europa har vi vært vitne til flere tiår med fallende organisasjonsgrad og økende ulikhet. Selv om 1,2 millioner personer var fagorganisert i 2016, utgjorde de bare omtrent halvparten av alle norske arbeidstakere. Fagbevegelsen selv må selvsagt jobbe hardt for å bidra til å snu utviklingen, men politiske beslutninger bør også dra i samme retning. Som et virkemiddel for å styrke organisasjonsgraden, foreslo Rødt i sitt alternative statsbudsjett å øke fagforeningsfradraget, som regjeringa har holdt uendra siden 2013, betraktelig. Det er fordi vi mener en høy organisasjonsgrad og en sterk fagbevegelse, med sine mange lytteposter ute i norsk arbeidsliv, er den kanskje beste garantisten mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet vi har.

Det er selvsagt lov å velge å ikke være organisert. Rødt oppfordrer likevel alle til å organisere seg i en fagforening. Og der høyresida ønsker å ta oss i retning av et mer amerikanisert arbeidsliv, blant annet med mer midlertidighet og fritt fram for bemanningsbransjen, vil Rødt alltid støtte arbeidsfolk i kampen for mer makt og innflytelse på arbeidsplassen.

Lunkent tariffoppgjør

Lunkent: Ikke alle er begeistret over resultatet av årets tariffoppgjør. Foto: Vidar Ruud / NTB Scanpix.

ARBEIDSLIV

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Oppgjøret er dårlig. Jeg er skuffa, sier elektriker Kristine Wendt. Hun mener fagbevegelsen må vise seg tydeligere som kamporganisasjon..

Wendt er klubbleder i Elektromontørklubben Caverion Oslo, styremedlem i Elektromontørenes Forening og leder av Ungdomsutvalget til EL og IT Oslo og Akershus. For de Wendt representerer, vil tariffoppgjøret neppe sette de store sporene:

– Vi får 1 krone og 30 øre mer i timen med dette resultatet, konstaterer Wendt.

– Hvis vi sammenligner med år 2000, da det ble streik ... da var resultatet 1,50 kr i generelt tillegg, og pengene var mer verdt. Det er tross alt 18 år siden.

Wendt er glad for at lavtlønte får 2,50 kr i tillegg, men påpeker at lønnsutviklinga også for denne gruppa går seinere enn prisutviklinga.

Markus Hansen er heismontør og leder Rødts faglige utvalg. Heller ikke han er imponert.

– Man får ikke økt kjøpekraft med én krone, når prisveksten er to prosent, sier Hansen.

Landsomfattende tariffavtaler viktig

Kristine Wendt mener det er viktig å styrke de landsomfattende tariffavtalene framfor å la lokale klubber ta mye av kampen på hver sin kant.

– Det er mange klubber som ikke får forhandla fram noe mer når de forhandler lokalt. Det kommer an på styrkeforholdet mellom arbeidsgiversida og de fagorganiserte, og det er ulikt i forskjellige bedrifter. Det viktige med tariffavtalene er jo at vi trekker med oss flere.

Wendt tror heller ikke økt minstelønn er noen løsning i seg selv.

– Fokuset på fast ansatte, forutsigbart arbeidsliv og en fagbevegelse som tar kamper som trengs er viktig. Vi må ta bekymringer og erfaring fra andre land på alvor, tvinge gjennom endringer i lov og avtaleverk før det går for langt, før vi blir et løsarbeidersamfunn igjen.

Endra arbeidsliv og pensjon

Wendt ønsker seg en mer offensiv linje fra toppledelsen i forhandlingene, og at medlemmene får konkret opplæring i å organisere streiker. Mange har blitt trukket ut til mulig streik uten å ha erfaring med det fra tidligere.

– Hvordan koordinerer vi alle LO-forbundene i en storstreik? Sånt vil jeg vite. Men LO framstår ikke alltid som en kamporganisasjon, mer som en part på linje med andre parter, sier Wendt. Hun mener at mange som representerer

Elektromontør: Kristine Wendt. Foto: Privat.

Faglig leder i Rødt: Markus Hansen. Foto: Johnny Leo Johnsen.

fagbevegelsen har vært så lenge i apparatet at de ikke har oppdatert erfaring med de delene av arbeidslivet som medlemmene kjenner på kroppen.

– De som representerer oss skjønner ikke alltid våre opplevelser der ute, for arbeidslivet er ikke som for 20-30 år siden. De har ikke vært i den situasjonen at de må spare til pensjon selv, eller den uroa for hva som skjer når du blir 60-70, det spørsmålet vi stiller oss: må jeg jobbe til jeg blir åtti? De kjenner ikke igjen den bekymringa.

Fortsatt hull i pensjonsordning

– Jeg er også imot pensjonsreformen fra 2009 med levealdersjusteringa som jeg opplever at flere ble lurt av med lovord og retorikk. Dette oppgjøret har ikke demmet opp for dette i det hele tatt. De har flyttet penger og endret ting i avtalefestet pensjon (AFP) som bare skulle mangle, sier Wendt.

Markus Hansen fra Rødts faglige utvalg synes det beste med oppgjøret er at fagbevegelsen fikk gjennomslag for slitertillegget, der de som må gå ut av arbeidslivet skal få et tillegg som kompensasjon. Ellers er han lunken:

– De altfor mange hullene i AFP-ordninga er ikke tettet, men de har blitt mindre. Det NHO har måttet gi i disse forhandlingene har vært kronetillegget. Slitertillegget fikk man til fordi man solgte sluttvederlagsordninga, som for så vidt den borgerlige regjeringa har ødelagt.

– Krafta bør brukes i norsk industri

Kraftkrevende industri: Rødt vil bruke norsk vannkraft i den kraftforedlende industrien hjemme. Her fra Finnjord smelteverk. Foto: Simen G. Fangel/CC.

ENERGIPOLITIKK

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Europa trenger ikke Norge som et grønt batteri – de lager den fornybare energien sin selv. Vi må tvert imot bruke den norske vannkrafta til å erstatte fossil energibruk i Norge, og til å produsere blant annet verdens mest klimavennlige aluminium for eksport, sier partisekretær Benedikte Pryneid Hansen.

19. april behandlet Stortinget Rødts forslag om at Stortinget skal instruere regjeringen til å avslutte behandlingen av konsesjonssøknaden til NorthConnect, den 655 km lange kraftkabelen fra Vestlandet til Skottland. Det ble raskt klart at forslaget ikke kom til å få flertall. Bare Rødt, SV og Senterpartiet stemte for forslaget.

– Vi synes det er oppsiktsvekkende at Arbeiderpartiet faller fagbevegelsen i ryggen og stemmer med høyresida i denne saken. Vi deler fagbevegelsens bekymringer om at den krafteksporten som legges opp til med NorthConnect vil skape store problemer for norsk industri, sier Pryneid Hansen.

Dyrere strøm

Hun peker på at Hydro i sin høringsuttalelse til konsesjonssøknaden skriver at kabelen vil ha en negativ effekt for Hydros fabrikker på Vestlandet og i Midt-Norge, fordi kraftprisen kan øke og forsyningssikkerheten svekkes. Prisøkninga North Connect opererer med i sin søknad er høyst usikker, og kan fort bli høyere enn det som oppgis i søknaden.

– Mer eksport av norsk strøm vil nødvendigvis føre til høyere strømpriser. Det vil ramme norske forbrukere og det vil føre til industridød og tap av arbeidsplasser. Den kraftkrevende industrien er Norges nest største eksportnæring, men den er avhengig av konkurransedyktige strømpriser. Det er dessuten langt mer miljøvennlig å bruke krafta i kraftforedlende industri som smelteverk og aluminiumsproduksjon her hjemme enn å sende den til utlandet.

– NorthConnect skriver i konsesjonssøknaden at kabelen forventes å gi en prisøkning på 1,7 øre per kilowatt-time. For en industribedrift med årlig forbruk på 5 terrawatt-timer, gir dette en årlig kostnadsøkning på 85 millioner kroner per

Partisekretær i Rødt: Benedikte Pryneid Hansen. Foto: André Løyning.

år, mens det for en samlet prosessindustri vil bety omtrent 600 millioner per år. Dette er store kostnadsøkninger for en bransje som konkurrerer på marginen i globale markeder.

Uvisst eierskapsforhold

NorthConnect blir medfinansiert av EU. Selv om aksjonærene er ulike offentlig eide selskaper, blir NorthConnect regnet som et kommersielt initiativ. Og det er fortsatt usikkert hvem som egentlig vil ende opp med å eie kabelen.

– Et av Aps såkalt «ufravikelige» krav for å gå med på norsk tilslutning til EUs energiunion ACER, var at Statnett skal eie og drifte alle framtidige mellomlandsforbindelser, samt at dette skal inntas i energiloven. Men det er langt fra sikkert at det blir tilfelle med NorthConnect. Vi har ikke fått noe klart svar på om Statnett vil ha eierskap til kraftkabelen.

Et annet av kravene på Arbeiderpartiets liste gikk på at ingen nye kabler skulle bygges før vi har evaluert effektene av kablene som allerede er under utbygging. Det er det heller ikke sikkert at blir oppfylt etter at stortingsflertallet stemte ned Rødts forslag.

– Hydro, Statnett og LO-forbundet Industri Energi er skjønt enige om at det vil ta flere år å høste og gjennomgå erfaringene fra Statnetts kabler til England og Tyskland, som er under bygging. Dette er hovedårsaken til at vi ønsket å stoppe behandlingen av konsesjonssøknaden nå. Det er veldig uklokt å sette i gang byggingen av en kommersiell kraftkabel før erfaringene fra de statlig kontrollerte kraftkablene til England og Tyskland er innhentet og analysert, avslutter Pryneid Hansen.

Pensjonsaktivist: Jorunn Folkvord. Foto: Utdanningsforbundet.

Oppfordrer til å stemme ned ny pensjonsordning

PENSJON

Brage Aronsen brage@roedt.no

Denne våren er pensjon et brennhett tema i både privat og offentlig sektor. I offentlig sektor kan pensjonsordningen bli lagt fullstendig om.

Sammenslutningen Forsvar offentlig pensjon jobber for at endringene skal parkeres – de oppfordrer alle til å stemme nei.

Mange er usikre og synes det er vanskelig å forstå alt dette med pensjon. Det blir fort veldig mye teknisk språk, kompliserte beregninger og så mye detaljer at det er lett å falle av lassett.

– Det er viktig å se etter det store bildet, hvilke prinsipper det hele bygger på, sier Jorunn Folkvord som sitter i styret i Forsvar offentlig pensjon.

– Vi trenger ikke kunne alle detaljene for å forstå hva som er viktig med pensjon, vi trenger bare å tenke på hva vi trenger fra et pensjonssystem, sier Folkvord.

Hun har reist rundt og skolert om pensjon i nesten to år, både i sitt eget forbund, som er Utdanningsforbundet, og i andre fagforeninger.

– På begynnelsen av møtene ber jeg alltid folk snakke med hverandre om hvorfor de synes pensjon er viktig, forklarer hun. Og svaret er stort sett varianter over det samme temaet.

– Folk sier de er opptatt av økonomisk trygghet den dagen de ikke lenger kan jobbe. Og det er jo akkurat det pensjon er – en økonomisk trygghet.

Forsvar offentlig pensjon mener at forslaget til ny ordning ikke gir økonomisk trygghet.

– Forslaget som er lagt fram betyr at noen vil få mye mindre enn før og andre vil få mye mer. Det hele er avhengig av om du klarer å jobbe til du er over 67 år. De som må gi seg ved lav alder, rundt 62 år, vil få så vidt over 40 % av lønna si i pensjon, selv om de har jobba i 35 år. Tidligere var offentlig ansatte garantert 66 % av lønna i pensjon hvis de hadde 30 års opptjening. 40 % av lønna i pensjon – det er ikke trygghet, det er fattigdom for svært mange.

– Vi er enige i at systemet må endres, sier Folkvord, men det er forskjell på å ommøblere i stua og brenne ned hele huset.

Hun peker på at det systemet som gjelder i dag har en tidligpensjonsordning (AFP) som beskytter de som har jobber som sliter dem ut. I forslaget som er framlagt er det ingen tidligpensjonsordning for kullene som er født etter 1970.

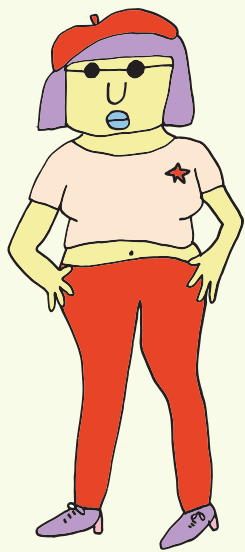
– Ordningen som vi blir bedt om å stemme for, er en ordning hvor hver og en må sørge for seg sjøl. Den er blottet for solidaritet. De som kan jobbe til de er 70, 72 eller 75 år kan få pensjoner som er over 100 % av lønna si. De har rett og slett foreslått en ordning hvor tryggheten for de mange er erstattet med muligheter for de få. Dette må vi si nei til.

Popvenstre - en festival

Konsert: Valkyrien

Fra de slapp debutalbumet *Valkyrien Allstars* i 2007, et album som raskt solgte til gull, har Valkyrien fortsatt med å utforske og utfordre bruken av tradisjonelle instrumenter og gammel norsk musikk i et moderne uttrykk. Gled deg til en forrykende konsert med et solid og lekent liveband.

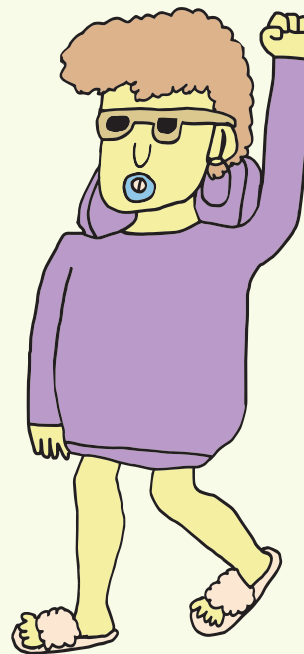
Venstresidas løsninger i krisenes tid

Hvorfor går de europeiske sosialdemokratiene i oppløsning? Hvordan kan venstresida komme på offensiven igjen? **Jon Trickett** (UK) er parlamentsmedlem for Labour. **Nooshi Dadgostar** (SE) er nestleder i Vänsterpartiet. **Ronan Burtenshaw** (IE) er Europa-redaktør for tidsskriftet *Jacobin*. Sammen møtes de til en forrykende debatt om venstresidas løsninger i krisenes tid. Debatten ledes av **Ellen Engelstad**, redaktør i *Manifest Tidsskrift*.

Konsert: Folkehelsa

Med den uvanlig forfriskende kombinasjonen av synth, bass, fele, trommer og vokal, lager Folkehelsa sjangeroverskridende musikk som er overraskende, fengende og meningsfull. I et samfunn der musikk ofte handler om å realisere seg selv og kverne rundt egne utfordringer og livserfaringer, ønsker Folkehelsa å vise solidaritet og samhold med de som kjenner på urettferdighet.

Med sekstimersdagen

Åttetimersdagen ble formelt innført i 1919, men parolen kom året før. Hva kan vi lære av kampen for åttetimersdagen for kravet om seks timers arbeidsdag? **Ole Martin Rønning**, Manifest-forfatter **Ingrid Wergeland** og tidligere LO-leder snakker om arbeidstid før, nå og i framtida.

POPVENSTRE

lørdag 23. juni i Kubaparken

Popvenstre er en festival for grasrota, for de sosiale og politiske som vil noe – en politisk møteplass der protokoll og parkhygge og gitarforsterker.

Billetter kjøpes på
popvenstre.no

Med politikk og kultur

Fortellinger fra Oslo øst

Hvor går grensa mellom å «lykkes» og «mislykkes»? Mellom å «klare seg» og «falle utenfor»? **Ingvild Rishøi** har gitt ut flere novellesamlinger, sist *Vinternoveller*. **Zeshan Shakar** brakdebuterte i 2017 med *Tante Ulrikkes vei* som han fikk Tarjei Vesaas' debutantpris for. **Rita Paramalingam** debuterte med romanen *La meg bli med deg* i 2017. Under Popvenstre møtes de tre til samtale om klasse, tilhørighet og utenforskap i litteraturen fra Oslo øst. Samtalen ledes av **Helene Heger Voldner**, programansvarlig på Furuset bibliotek og aktivitetshus.

Konsert: Føkkefjord

Føkkefjord er historien om 4400 Føkkefjord fortalt gjennom en mikrofon og en tilgriset akustisk gitar. Målet er lun panikk, småbydyll og infantil glede. Middelet er snill støy: rock 'n' roll avfyrt med lydtemper.

n i kikkerten

om å «ta åttetimersdagen» ga resultater allerede for hundre år siden? Hvordan kan vi realisere fra Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, for **Gerd-Liv Valla** møtes til en samtale om

TRE

arken i Oslo

bevegelsene og for kulturpulverkaffe er bytta ut med re.

Tegnet virkelighet

Tegneserier er mer enn bare lettbeint underholdning. **Daria Bogdanska** (SE) sin knallsterke tegneserieroman *Lønns-slaver* handler om livets store tema: punkrock, fremmedgjøring, lengsel etter kjærlighet og rettferdighet, og ikke minst fagbevegelsen. **Jenny Jordahl** står bak tegneserien *Livet blant dyrene* og er ellers kjent for sitt feministiske samarbeid med forfatter Marta Breen. Sammen møtes de to til en samtale om tegneserier som medium.

Ingen mennesker er født frie

Må selv venstresida omfavne «det liberale» eller finnes det problematiske aspekter ved liberalismen? Kan man skille enkelt mellom politisk og økonomisk liberalisme, eller er det mer komplisert enn som så? Hva er egentlig «nyliberalismen»? **Siri Fløgstad** fra *Manifest Tidsskrift* intervjuer historiker **Ola Innset**, filosof **Oscar Dybedahl** og sosiolog **Linn Stalsberg**.

Klassereiser på Stovner

Forfatter: Zeshan Shakar. Foto: Julie Pike / Gyldendal.

LITTERATUR

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Dette er like mye en klassehistorie som en minoritetshistorie, sier forfatter Zeshan Shakar om romanen *Tante Ulrikkes vei*. I juni er han gjest på Popvenstre.

I romanen møter vi Mohammed og Jamal, som deltar i et forskningsprosjekt om hverdagen til ungdom i Groruddalen. Mohammed skriver lange e-poster til forskeren, Jamal snakker i en diktafon. Slik får vi et innblikk i livene til de to hovedpersonene, slik de selv forteller dem.

Forfatteren er utdannet statsviter fra Universitetet i Oslo og har også gått på BI. Han kan si seg enig i at den akademiske bakgrunnen også skinner gjennom i fortellergrepet.

– Men sånn for å ha sagt det: forskningsinstituttet NOVA hadde nok ikke gått god for metodebruken i det forskningsprosjektet i boka, ler Shakar.

Generelt mener han at intervjuer kan bidra til mer nyansering når forskere skal prøve å finne ut hvordan folk lever.

– Det kvalitative intervjuet tar det ned på et personlig nivå. Du har statistikken om hvor stor andel gutter med minoritetsbakgrunn som faller fra på videregående, og så får du fortellingen til han som faktisk er i den situasjonen. Det personliggjør det, og det bidrar kanskje til å nyansere det. Tall kan jo ikke si noe om folks beveggrunner, de sier bare noe om utfallet. Intervjuer har helt klart en verdi for å forstå årsakene.

En roman kan ta denne kvaliteten enda lenger, påpeker Shakar.

– Romanen har det fortrinnet at den kan gå inn i hodet på folk. Ikke bare kan du trekke store spørsmål ned på personnivå, du kan gå inn i tankene og logikken til de du skriver om.

Ikke bare økonomi

I *Tante Ulrikkes vei* poengterer Shakar de interne levekårsforskjellene på Stovner, også i gata som boka har navn etter.

– Du har blokk-Stovner, og så har du gamle Stovner som er hus, eneboliger. Det er et skille som i stor grad også er basert på levekår. Selv om Oslo er en by, er det egentlig masse små landsbyer hvor folk lever i sånne bobletilværelser og i beste fall skuler mistenksomt på hverandre. Det er massive

forskjeller i alt fra levealder til sysselsetting.

Shakar lar den ene hovedpersonen i boka, Mohammed, vokse opp med begge foreldrene, mens Jamal bor med moren som er aleneforsørger. Det er en viktig årsak til at de lever ganske ulike liv i samme nabolag.

– Det er en stor forskjell, spesielt i Norge. Så lenge du er to, så klarer du å få det til å gå rundt. Selv om du er på trygd, er det i alle fall to inntekter. Med en gang du blir en, så blir det mye vanskeligere.

Forfatteren peker samtidig på at det ikke bare er økonomiske forskjeller mellom folk, men også stor forskjell i andre typer ressurser.

– I historien om de to gutta slår jeg et slag for betydninga av den typen kapital. Hjemmeforhold har ekstremt mye å si. Skoleresultater, for eksempel, henger supertett sammen med bakgrunnen til foreldre. Har foreldrene dine en mastergrad, er det statistisk sett stor sjans for at du gjør det bedre på skolen enn dersom de ikke hadde hatt høyere utdanning. At foreldre involverer seg, viser engasjement og interesse for skolegangen

– bare det i seg sjøl har en stor verdi, selv om foreldrene ikke nødvendigvis kan hjelpe så mye med skolearbeidet.

Evig innvandrer?

Shakar påpeker at situasjonen for de som har innvandret til Norge fortsetter å påvirke barna deres.

– Hvis vi ser på faren til Mohammed, ligger det åpenbart en ulykkelig innvandringshistorie der. Han kom med masse forventninger til Europa, men ble uføretrygdet ganske tidlig. Han lever nok litt gjennom barna og sine ambisjoner for dem. Det er ikke en minoritetsgreie i seg selv, men det blir forsterket når foreldre har mistet noe.

Samtidig understreker han at romanen er vel så mye en klassehistorie som en minoritetshistorie.

– Det utenforskapet Jamal og Mohammed opplever på ulike måter, som Mohammed når han begynner på Blindern og møter de som bruker så mange fjonge ord ... det kunne jo like godt vært tilfelle for en som kommer fra Hamar. Det handler om økonomi og kapital også, ikke bare minoritet og majoritet.

– De aller fleste anmeldere nærmest kappes om å ikke kalle boka en «innvandrerroman». Med noen unntak er det som om de har blitt mer bevisste på språkbruken.

Han tror samtidig at dette ikke er noen selvfølge i norsk offentlighet, av flere grunner:

– Fordi boka handler om det den handler

om, fordi folk er opptatt av integrering og Groruddalen, og fordi alle venter på den store innvandrerromanen... det er både fordeler og ulemper knyttet til det. Det er ikke tvil om at boka nok har fått en del gratis oppmerksomhet på grunn av tematikken. Samtidig var jeg redd for at folk skulle legge for mye i det, og forvente at boka skulle svare på alt. Hvorfor er ikke det og det med, hvorfor står det ikke noe om tvangsekteskap, og så videre. Men når slutter man egentlig å være innvandrer i Norge?

– I følge SSB er du innvandrer så lenge begge foreldrene dine er født i utlandet, så jeg er ikke egentlig innvandrer. Moren min er norsk, faren min kom som innvandrer. Vi har snakket om det siden jeg var 14-15, når blir du egentlig norsk? En ting er de formelle definisjonene, en annen er oppfatninger. Jeg blir nok på mange måter oppfattet som innvandrer. At man fortsatt driver og baler med de greiene der i 2018 er egentlig ganske deprimerende. Det viser at rommet for hva det vil si å være norsk er veldig smalt. Begreper som annen og tredje generasjons innvandrer er motsigende i seg selv, du kan jo ikke ha innvandret når du er født her. Skal vi aldri komme forbi den der bindestreken etter norsk?

Media bidrar til konflikt

Shakar etterlyser mer politisk litteratur i norsk offentlighet.

– Jeg har nok en forkjærlighet for de historiene som har en større samfunns- eller politisk kontekst, sier han.

Selv om hans egen bok går inn i dagsaktuelle spørsmål, presiserer Shakar at det er en roman og ikke en debattbok.

– Gjennom fiksjonen kan du sette ting på spissen for å belyse noe, og du kan kombinere fiksjon og elementer av fakta. Jeg vil ikke skrive en bok som forteller deg hvem som er dumme og hvem som er snille, hva som er riktig og hva som er galt.

Slik sett har romanen heller ingen virkelige skurker, mener forfatteren. Men han synes media må skjerpe seg.

– Det er de små tingene som bidrar til å fremmedgjøre. Generelt synes jeg at media har sluppet billig unna med å skape polariserte og konfliktfylte integreringsdebatter. Jeg tror alle er enige om at debatten vi har i dag ikke er god – den er ekstremt polarisert og ender med masse hets og trusler. Media må gå i seg selv og kjenne det ansvaret de har for å bidra til en okei offentlig samtale om innvandring og integrering.

Krigsherjet: Syria trenger ingen ny storkrig. Her fra Azaz i 2012. Foto: Christiaan Triebert/CC.

– Ingen flere bomber mot Syria!

– USA og NATO-landas folkerettsstridige krigføring mot Syria forlenger og forverrer de sivile lidelsene og øker faren for storkrig mot Russland. Norge må stå opp for Folkeretten, si nei til nye angrep og støtte fredsforhandlinger, sier leder av Internasjonalt utvalg i Rødt, Marianne Gulli.

Det var natt til lørdag 14. april at USAs president Donald Trump annonserte at USA sammen med Storbritannia og Frankrike hadde angrepet Syria, som en reaksjon mot Assad-regimets påståtte gassangrep i byen Douma nordøst for Damaskus.

– Angrepet på Syria er folkerettsstridig og ulovlig. Det er bra at Norge ikke deltok i angrepet, men regjeringa sender blandede signaler når både utenriksministeren Ine Eriksen Søreide og statsminister Erna Solberg sier de «har forståelse for aksjonen». Hvis regjeringa mener alvor med sitt mantra om at at folkeretten er Norges førstelinjeforsvar, må de fordømme angrepet.

– Det er ikke lett å få øye på noen umiddelbar løsning på borgerkrigen i Syria, men det er ingen tvil om at dersom stormaktsspillet mellom USA og Russland slår ut i full krig, vil det forlenge og

Internasjonal talsperson i Rødt: Marianne Gulli. Foto: André Løyning.

forverre lidelsene til den syriske sivilbefolkningen. Forholdet mellom Donald Trump og Vladimir Putin er på frysepunktet og faren for krig mellom de atommakterne er større enn på lenge.

– Norge må støtte opp Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen sine granskningsoppdrag og oppfordre alle parter til å avstå fra bruk av ulovlige våpen og alle andre handlinger som strider med humanitær rett. En fredelig løsning på krigen i Syria kan bare oppnås gjennom forhandlinger og gjensidig respekt for internasjonal lov og rett, sier Gulli.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Ber om stans i norsk våpeneksport til Tyrkia

I januar 2018 interвенerte Tyrkia i Syria for tredje gang siden krigsutbruddet i 2011, denne gangen i Afrin, lengst nord-vest i Syria. 18. mars meldte tyrkiske og internasjonale medier at okkupasjonen av Afrin by var fullført.

– Afrin var fram til den tyrkiske invasjonen styrt av lokalbefolkningen gjennom selvstyre basert på demokratisk folkestyre og kvinnefrigjøring. Til tross for at Afrin har vært mål for tyrkisk bombing over grensen, har ikke de kurdiske styrkene YPG og YPJ som kontrollerte området på noe tidspunkt svart med militære angrep mot tyrkisk territorium, sier Rødts første vara til Stortinget, Seher Aydar.

Tyrkia har, i allianse med islamistiske opprørsgrupper, angrepet Afrin med bakke- og flystyrker. Boliger og andre sivile mål har blitt angrepet og ødelagt. Vital infrastruktur og sivile institusjoner som sykehus har også blitt angrepet. Bombingen av tettbefolkede områder kan i verste fall utgjøre krigsforbrytelser.

– Tyrkia bruker krigen i Syria som påskudd til å trappe opp krigen mot kurderne. Men Tyrkias

Vara til Stortinget: Seher Aydar. Foto: Einar Aslaksen.

invasjon er folkerettsstridig og ulovlig. Norge har et ansvar for å protestere når en NATO-alliert opptrer på denne måten.

– Vi har derfor levert et representantforslag om at Stortinget skal be regjeringen om å arbeide for at Tyrkia og allierte islamistiske opprørsgrupper trekker sine militære styrker ut av Syria, at Norge skal avslutte eksport av våpen og forsvarsmateriell til Tyrkia, samt bevilge nye midler til humanitær bistand for å hjelpe flyktninger fra Afrin i deres nærområder, sier Aydar.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

LO-leder: Hans Christian Gabrielsen. Foto: Trond Isaksen.

LO fordømmer Israels angrep mot demonstranter i Gaza

LO-leder Hans-Christian Gabrielsen fordømmer i et brev til den israelske ambassadøren drapene på rundt 30 demonstranter i Gaza i mars. Ambassaden svarer med å be LO slutte å blande seg. Det skriver nettstedet Fri Fagbevegelse.

LO-lederen krever i sitt brev at de israelske styrkene stanser volden og respekterer retten til fredelig forsamling og ytringsfrihet, og at Israel overholder de internasjonale menneskerettskonvensjonene. Han skriver at «LO støtter EU og FNs oppfordring til en uavhengig internasjonal granskning av hendelsene». I et svar hevder Israels ambassadør til Norge, Raphael Schutz, at brevet fra LO-lederen er fullt av «feilslutninger, halve sannheter og bevisste utelatelser».

LO krever også at blokaden av Gaza opphører og at kontrollpostene inn og ut av det lille landområdet gjenåpnes. Under LO-kongressen i fjor gikk et klart flertall av delegatene inn for et historisk vedtak om at LO skal jobbe for internasjonal økonomisk, kulturell og akademisk boikott av Israel.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Vannkrise: Vann er mangelvare på Gaza. Foto: Iyad Al Baba/Oxfam.

Israel nekter palestinere retten til vann

Rapporten *Vannkrig*, utgitt av Fivas og Fellesutvalget for Palestina, viser hvordan Israel nekter palestinerne retten til vann. Hovedkonklusjonen er at den militære kontrollen over vannressursene i de okkuperte områdene på Vestbredden og i Gaza har ledet til vannkrise for de nærmere 5 millioner palestinere som bor i områdene.

Rapporten peker på at Israel og Palestina deler de tre vannkildene Jordanelven, de vestlige fjellvannmagasinene og vannmagasinene på kysten. Til sammen utgjør disse et betydelig vannreservoar, og de palestinske territoriene regnes for å ha den høyeste forekomsten av grunnvannsreservoarer i hele regionen. Ifølge rapporten er det ingen egentlig vannmangel i Palestina, men vannet er ulikt og urettferdig fordelt som følge av okkupasjonen.

Ifølge tall fra Verdensbanken henter Israel ut 80 prosent mer vann enn hva som ble bestemt i Oslo-avtalen i 1993, mens palestinerne på sin side har holdt seg til sine begrensninger til tross for at befolkningen har økt med mer enn 50 prosent.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Streik: Barnehageansatte krever tariffavtale. Foto: Brage Aronsen.

Barnehageansatte streiker for tariffavtale

Fire ansatte i Elvebakken barnehage i Inderøy kommune i Trøndelag er i streik for å få tariffavtale. Eierne av barnehagen truer med å legge ned barnehagen. Barnehagen har åtte ansatte, hvorav fire er medlemmer i Fagforbundet. De ansatte og eieren signerte tariffavtale ble i 2015, men nå mener eieren at den har blitt for dyr.

– Det burde vært helt unødvendig å streike for noe så grunnleggende som tariffavtale i 2018. Tariffavtalene sikrer forutsigbarhet og trygghet for alle parter. Det er en nødvendig forutsetning for et ryddig arbeidsliv, sier faglig leder i Rødt, Markus Hansen.

– Elvebakken barnehage får den samme driftsstøtten som andre barnehager og bør derfor kunne opprettholde tariffavtalen på lik linje med andre barnehager. Rødt vil uttrykke vår fulle støtte til de streikende og håper de vinner fram med kravet sitt, sier Hansen.

Elvebakken Barnehage hadde 4,5 millioner kroner i inntekter og et overskudd på 619.000 kroner i 2016.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Ulikhet: Stadig flere norske barn vokser opp i hjem med vedvarende lavinntekt. Foto: YAY Micro.

Stadig flere barn vokser opp i fattigdom

Antallet barn som vokser opp i fattigdom fortsetter å øke, melder NTB. Hele 101.000 barn under 18 år bodde i en husholdning med vedvarende lavinntekt i 2016, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå. Det utgjør 10,3 prosent av alle barn og er en økning på 0,3 prosentpoeng fra året før.

– Å leve i fattigdom går ut over barnas livskvalitet. De blir oftere mobbet enn andre barn. De har dårligere fysisk og psykisk helse. Et viktig tiltak for å bekjempe fattigdommen, er å øke barnetrygden. Den har stått stille siden 1996, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

– I forslaget vårt til statsbudsjett 2018 foreslo vi derfor 4000 millioner til tiltak mot fattigdom – økt barnetrygd, gjeninnføre barnetillegget i uføretrygden. Pengene henta vi fra å reversere kutt i formuesskatten.

Tall fra SSB viser at det mellom 2006 og 2016 ble 34.000 flere barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Dette er familier med en samlet inntekt som over tid har vært lavere enn 60 prosent av gjennomsnittlig medianinntekt i befolkningen.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Alunorte: Hydro innrømmer utslipp fra raffineri i Brasil. Foto: João Ramid/Hydro.

Ønsker strengere regler for norske selskap i utlandet

Etter at Hydro tidligere i vår innrømmet ulovlige utslipp i Brasil, mener leder av Miljø- og næringspolitisk utvalg i Rødt, Reidar Strisland, at det er på høy tid å stille strengere krav til norske statseide selskap som opererer i utlandet.

Alunorte er verdens største aluminaraffineri, og ligger i Barcarena i delstaten Pará i nord-Brasil. På en ranking fra den brasilianske sanitær- og miljøforeningen ABES, kommer Barcarena ut som den dårligste av 231 brasilianske kommuner med over 100.000 innbyggere.

– Erfaringene fra kampen mot Statoils forurensette oljesand-prosjekt i Canada, kampen mot norske bidrag til den kontroversielle oljerørledningen Dakota Access Pipeline i USA har lært oss at norskeide selskap fortsetter å forurense til de blir stoppet.

– Avsløringene av Hydros ulovlige, miljøskadelige utslipp fra aluminiumsanlegget i Alunorte i Brasil er bare nok et eksempel på at også norskeide selskap prioriterer profitt foran alle andre hensyn, med mindre de får streng beskjed om noe annet. Nå er det på tide at de får

Leder i Miljø og næringspolitisk utvalg: Reidar Strisland. Foto: Brage Aronsen.

en streng beskjed. Vi kan ikke være avhengige av å bygge folkebevegelser kontinuerlig for at statseide selskaper skal oppføre seg, sier Strisland.

– Derfor foreslår Rødt for Stortinget å pålegge regjeringa å sørge for at norske statseide bedrifter følger lokalt lovverk for miljø og arbeidsliv. Vi ber dessuten om at regjeringa kommer tilbake med egen sak om hvordan statseide selskaper kan bli bedre til å etterleve sterkere standarder for klima, miljø, arbeidsliv, åpenhet og lokaldemokrati også i utlandet.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

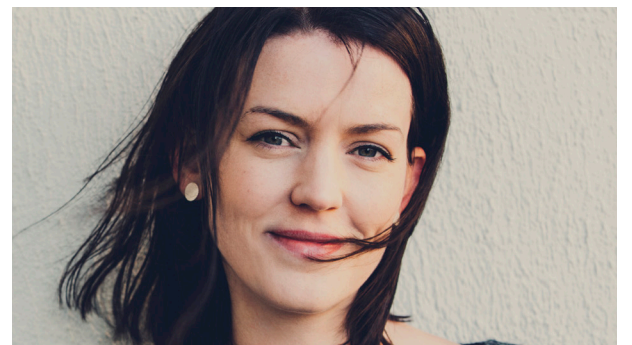
Satser stort på sosial boligpolitikk

I Bodø har kommunen på få år redusert bostedsløsheten i Bodø med 70 %. Men varaordfører Synne Høyforsslett Bjørbæk er ikke fornøyd før ventelistene er helt borte.

– For første gang på veldig lenge ser vi en vilje til å satse på det boligsosiale arbeidet, og vi har vedtatt en veldig god boligsosial plan for Bodø kommune. Vi har satt av midler i budsjettet til å bygge nye kommunale utleieboliger og vi får tilvisningsrett på 197 boliger i nye byggeprosjekter. Bare i 2018-2019 investerer vi over 60 millioner i nye boliger, sier Bjørbæk.

– Vi er opptatt av å se boligpolitikk i sammenheng med sosialpolitikk. I Bodø har vi jobb- og boliggaranti for rusavhengige som har vært i behandling. Tidligere har det vært vanlig å sende folk som kom ut fra fengsel og institusjon på natthjemmet. Den praksisen skal vi bort fra. Bolig og jobb er det mest grunnleggende som må på plass for at man skal kunne fungere i samfunnet.

Tilvisningsavtaler gjør kommunen til en aktiv bestiller av utleieboliger. Det gjør det mulig å få bosatt folk i ordinære bomiljø. Da kan de for eksempel leie først, og så kan kommunen hjelpe

Varaordfører: Synne Høyforsslett Bjørbæk. Foto: Nadia Norskott.

til slik at de kan kjøpe leiligheten etter en stund. Bjørbæk presiserer at det i tillegg må bygges må egne kommunale boliger.

– Vi har oppnådd mye, men er likevel bare i startgropa. For én ting er å gjøre politiske vedtak, men så skal det også settes ut i live på en god måte. Boliger skal bygges, organisasjonen skal rigges. Det tar tid. Men den boligsosiale planen gjør oss bedre rustet til å løse både sosialpolitiske og bolipolitiske utfordringer, sier varaordføreren.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Ny leder i Rød Ungdom:

Vil satse på yrkesfag

I vekst: Akkurat som moderpartiet er Rød Ungdom i rask vekst. Foto: Brage Aronsen.

RØD UNGDOM PORTRETT

Didrik Sten Ingebrigtsen didrik@roedt.no

– Jeg har skyhøye ambisjoner for Rød Ungdom, sier Tobias Drevland Lund, nyvalgt leder av Rød Ungdom.

Han tror medlemsveksten organisasjonen har sett de siste årene bare er starten, og at oppgangen Rødt opplever kommer til å slå inn positivt også for ungdomspartiet.

Lund er født og oppvokst på Skåtøy, en øy med rundt 250 fastboende utenfor Kragerø. Her fikk han se forskjells-Norge med egne øyne. Hver sommer er det nemlig langt mer enn 250 som oppholder seg i denne perlen i Kragerøskjærgården.

– Velbeholdne menn fra det sentrale Østlandet har enorme landsted langs kysten i Kragerø, og bruker av vår natur, og behandler oss fastboende som om vi er der for dem. Det høres kanskje ikke spesielt farlig ut, men det gjorde noe med meg å føle at øya jeg var oppvokst på, hver sommer var eid av noen andre. At jeg var annenrangs menneske på min egen øy.

Suste inn i kommunestyret

Kanskje var dette noe av bakgrunnen for at Lund ble aktiv i Rød Ungdom og Rødt, og i 2015 stilte til valg i kommunen. Få hadde nok forventet at han skulle komme inn, men Rødt gjorde et brakvalg med 16,4% i Kragerø og fikk hele seks plasser i kommunestyret, og da ble Lund fast representant.

– Det har vært helt fantastisk og veldig lærerikt å være en del av en så stor kommunestyregruppe. Vi har fått til mye bra, selv om man alltid skulle ønske at man kunne gjort mer. Likevel må vi være stolte av seirene våre i Norges største Rødt-kommune. Spesielt stolt er jeg av at vi har bevist at kommunen kan gjøre sine egne oppgaver som tekniske tjenester like billig og mye bedre enn private bedrifter kan, at vi har gitt tillitsvalgte møte- og talerett i de kommunale utvalgene og fått gjennomslag for prøveprosjekt med leksefri skole.

På landsmøtet i mars ble han valgt til ny leder av Rød Ungdom, og han ser spesielt fram til å jobbe med fagbevegelsen og faglig politikk de neste to årene.

– Rød Ungdom har på få år gått fra å ikke bli invitert til arrangementer og konferanser, til å bli en selvskreven gjest der fagbevegelsen inviterer

Ny leder av Rød Ungdom: Tobias Drevland Lund. Foto: Marius Sætersdal.

partier. Nå gjelder det å få et tettere samarbeid, hvor vi ikke bare jobber sammen om politiske prosjekter vi er enige om, men også kan utfordre hverandre på de sakene vi ikke er det.

Han trekker fram resultatet fra forhandlingene i privat sektor i år som et eksempel på hvorfor han mener fagbevegelsen må bli tøffere.

– LO-toppene gikk med på et magert resultat. Avtalefestet pensjon-potten blir bare smurt utover flere, ikke gjort større, og vi får fortsatt ikke tjenestepensjon fra første krone. Da mener jeg det hadde vært riktig å sette makt bak krava, og gå ut i storstreik, slik LO allerede hadde truet med.

Vil satse på yrkesfag

Den nyvalgte lederen ledet strategikomiteén før landsmøtet. En av de viktigste sakene ser fram til å jobbe mye med de neste to årene, er yrkesfag. Han mener tiden er moden for et reall yrkesfagsopprør etter et tiår med stillstand i utstyrsparkene, samtidig som arbeidslivet for fagarbeidere har blitt brutalisert.

– Vi skal turnere rundt på yrkesfagsskoler for å mane til kamp mot for lave utstyrstipend, for få lærlingplasser, og et arbeidsliv preget av midlertidighet og sosial dumping.

Lund mener det er et godt første steg å gjøre Oslo-modellen til ei nasjonal ordning. Modellen stiller krav om lærlinger, fast ansatte, faglærte håndverkere, og innsyn til bedrifter som leverer bygg- og anleggstjenester til det offentlige.

– Og når vi har fått på plass Oslo-modellen er vel neste steg å komme oss ut av EØS-avtalen, sånn at vi kan få til virkelig store løft for fagarbeiderne! avslutter han entusiastisk.

Sommerleirsjef: Rameen Sheikh. Foto: Anja Tørnes Brekke.

Sommerens vakreste eventyr

RØD UNGDOM SOMMERLEIR

Didrik Sten Ingebrigtsen didrik@roedt.no

7. – 12. august arrangerer Rød Ungdom igjen sommerleir på Utøya. RU var tilbake på Utøya for første gang siden 2010 i fjor, og skal gjenta suksessen i år.

– Jeg gleder meg masse til å igjen være med å arrangere sommerleir på Utøya. På sommerleiren får du møte andre medlemmer i Rød Ungdom fra hele landet, og du trenger ikke være medlem selv for å komme på sommerleir. Tema for årets sommerleir er frigjøring og feminisme, sier sommerleirsjef og en av to nyvalgte nestledere i Rød Ungdom, Rameen Sheikh.

Dere valgte å dra tilbake til Utøya i fjor etter å ha vært på Gulsrud leirsted i flere år. Er Utøya det beste stedet å arrangere sommerleir?

– Det er utrolig fint på Utøya, og de har alle fasilitetene man trenger for å gjennomføre en bra leir. Etter oppussingen, har øya blitt bedre enn noen gang. I tillegg var det mange i Rød Ungdom som mente at det var en viktig politisk handling for oss å dra tilbake dit, slik både SU og ikke minst AUF har gjort. Det mener jeg også.

I fjor var det godt over hundre deltakere på leiren. Ser du for deg like god deltakelse i år?

– Ja, minst. I fjor hadde Rød Ungdom ny rekord i antall medlemmer og vi fortsetter å vokse. Vi skal ha 200 på leir! sier Sheikh.

Blant gjestene som kommer, trekker Sheikh fram tidligere feministisk ansvarlig i Rød Ungdom, Linda Strandmyr, nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen, første vara til Stortinget, Seher Aydar og ikke minst forfatter, musiker og programleder Namra Saleem.

– Med tanke på at årets tema er feminisme, så blir det spennende å høre på og diskutere med alle disse råbra damene!

– I tillegg blir det innledninger om internasjonal solidaritet og frigjøring, antirasisme og klassekamp. Vi har et godt, tettpakka politisk program som jeg har stor tro på at skal bli skikkelig bra.

Men det er ikke bare spennende hovedinnledninger som gjør at Sheikh gleder seg til sommerleir. Hun varter også opp med et spenstig kulturelt program. Det blir bokbad, musikk og humor.

– Til foreldre med vordende RUere i familien som leser dette: send dem på leir! Her finnes det noe for alle og enhver. Til deg mellom 16 og 31: Det blir bading, fotballturnering, konserter, politiske innledninger og venner for livet. Det er ikke uten grunn at sommerleir kalles for sommerens vakreste eventyr.

ANNONSE:

POPVENSTRE

Lørdag 23. juni i Kubaparken i Oslo

Popvenstre er en festival for grasrota, for de sosiale bevegelsene og for kultur som vil noe – en politisk møteplass der protokoll og pulverkaffe er bytta ut med parkhygge og gitarforsterkere.

Lørdag 23. juni fyller vi Kubaparken med debatter, bokbad, konserter og andre kulturinnslag.

Billetter og mer informasjon på popvenstre.no

HVA SKJER?

23. juni
POPVENSTRE
Kubaparken, Oslo. popvenstre.no

7. - 12. august
RØD UNGDOMS SOMMERLEIR
Utøya. rodungdom.no

25. - 26. august
RØDTS FOLKEVALGTKONFERANSE
Oslo. roedt.no

12. - 14. oktober
GLOBALISERINGS-KONFERANSEN
Kulturkirken Jakob og DOGA, Oslo. globalisering.no

27. - 28. oktober
NEI TIL EUS KVINNEKONFERANSE
Oslo. neitileu.no

7. - 8. november
LOS KOMMUNALKONFERANSE
Clarion Hotel, Gardemoen. lo.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

Få med deg siste nummer av Gnist!

MARX 200 ÅR

Hva kan vi lære av Marx i dag?

Kom på jubileumsdiskusjon:

Lørdag 5. mai
Klokken 15 - 18
Frivillighetshuset, Oslo.

Abonner på Gnist:
100 kr for et år
Send kodeord **gnist** +
e-postadresse til 2090.
Eller kjøp nummeret
på www.marxisme.no

ANNONSE:

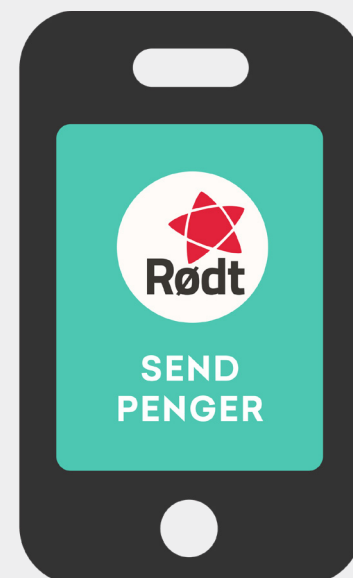
«Det største av alt er at vi skaper håp. Gazas befolkning føler seg ikke glemt»

Fiskerne i Gaza av Jan Petter Hammervold
Tilbud: 225,-
Forlaget Rødt

Bestill på marxisme.no

ANNONSE:

STØTT RØDT ØKONOMISK

Nå kan du bruke Vipps for å støtte Rødt økonomisk. Vipps oss et bidrag på Vipps-nummer 10303.

Du kan også bruke kontonummer: 7878 05 75416.

Les mer på RØDT.NO/BIDRA

Bli medlem i Rødt!

Send sms med kodeord **Rødt** + Navn og adresse til 2434 eller se roedt.no/innmelding

fb.me/roedt [@raudt](https://twitter.com/raudt) [@stemroedt](https://www.instagram.com/stemroedt)

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

